

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz białawy jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadszanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Pański Maryi Nr. 33. — Telefon Nr. 53.

WOJNA.

Komunikat austriacki.

WIENIEN, (P. W. T.) Urzędowo donoszą 16 czerwca:

Wschodni plac boju.

Południowo-wschodni teren walk

Położenie jest niezmiennione.

Włoski teren walk:

W odcinku Rouerban oddziały 4 pułku piechoty wyrzuciły nieprzyjaciela z jego punktu oparcia i wzięły mu jednego oficera i 28 szeregowców jako jeńców. Pomimo silnych ataków utrzymały się w zdobytych stanowiskach.

Poza tem żadne zmiany nie zaistniały.

Zastępca szefa sztabu generalnego

v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 17 czerwca:

Front zachodni.

Około wsi Martyszko jeden z naszych oddziałów wywiadowczych pod rozkazami trzech oficerów i poparty przez artylerię, dokonał niesłychanie zważnego wywiadu. Gdy wywiadowcy wycię i otwory w nieprzyjacielskich zasiekach z drutu kolczastego, wtargnęli do rowu nieprzyjacielskiego, znieśli posterunek, zabili nieprzyjaciół opornych i uprowadzili 3 jeńców.

Front rumuński.

Ogień karabinowy.

Front kaukaski.

Silne oddziały Kurdów zaatakowały stanowisko nasze zostały odparte.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 19 czerwca:

Wojska portugalskie odparły w ciągu bieżącego miesiąca liczne niemieckie oddziały nacierające.

Na południu od kanału Ypres—Comin atakujący oddział nieprzyjacielski wpadł pod nasz ogień i nie zdołał dotrzeć do naszych rowów.

Walki na zachodzie.

„Deutsche Warschauer Zeitung“ donosi:

Walka artyleryjska w łuku Ypres i Wytschaete trwa w dalszym ciągu z obustronną siłą.

Stwierdzono obecnie, że celem ataku angielskiego było pierwsze dnia przekroczenie kanału i rzeki Lys. W tym celu poświęcono jedenaście dywizji.

Przygnębienie moralne Niemców jest zmyśleniem angielskim.

Sytuacja w Hiszpanji.

KOPENHAGA, 19 | 6. Biuro Reutersa donosi z Londynu: W ocenie stosunków hiszpańskich panuje rozbieżność zdań. Jedna część opinji publicznej skłonna jest do przesadnego

traktowania znaczenia zamieszek w Hiszpanji, a to z powodu szczupłości danych i niemożności zrozumienia dość powikłanej sytuacji. Z drugiej strony w dobrze poinformowanych sferach londyńskich panuje skłonność do uważania sytuacji hiszpańskiej za pomyślną.—Pogląd ten opiera się na wiadomościach, otrzymanych ze strony godnej zaufania. Uważa się za więcej niż prawdopodobne, że powikłania hiszpańskie są natury wyłącznie wewnętrznej.

Wobec postawy Koła Polskiego Clam Martinic podał się do dymisji.

WIENIEN, 18 | 6. (WAT). Doniesienie wiedeńskiego cesarza król. biura Tel. Kor. Dzienniki wieczorne notują pogłoskę, jakoby prezes ministrów hr. Clam-Martinic, na skutek uchwały Koła polskiego odmówienia obecnemu rządowi prowizorium budżetowego, doręczył cesarzowi prośbę o dymisję całego gabinetu. Cesarz zastrzegł sobie decyzję.

Echa opozycji Koła Polskiego

BERLIN, 19 | 6. Biuro Wolffa donosi z Wiednia: Większość dzienników wyraża ubolewanie nad sobotnią rezolucją Koła Polsk., wymierzoną zarówno przeciwko rządowi, jak przeciwko parlamentowi. Pewna część prasy przypuszcza, że rezolucja Koła nie wywoła większego zamętu politycznego. Bądź co bądź sytuacja musi się szybko wyjaśnić, ponieważ jeszcze w ciągu tego tygodnia musi być poddane głosowaniu prowizorium budżetowe.

Wybuchy w składach prochu

WIENIEN, 19 | 6. Urzędowo. Dotychczasowy wynik śledztwa w sprawie przyczyny wybuchu w Steinfeldzie nie pozwala przypuszczać zamachu zbrodniozowego. Usiłowania wykrycia przyczyn katastrofy prowadzone są nadal energicznie.

BERLIN, 19 | 6. Biuro Wolffa otrzymuje z Wiednia następujące szczegóły o katastrofie steinfeldzkiej: Dnia 17 czerwca o godz. 2 i pół w nocy nastąpił w parku artyleryjskim w Woellersdorfie (oddział korpusu steinfeldzkiego) wybuch składu prochu, za którym poszły dalsze wybuchy jeszcze 2 podobnych składów. Prócz strat materialnych ofiarą padło 6 osób. Rany odniosło, przeważnie wskutek odłamków szkła, około 300 osób cięższe, około 80 zaś — cięższe.

Zestrzelenie zeppelinów.

AMSTERDAM 19 | 6. Z Londynu donoszą urzędowo: Wczoraj o świcie ku wschodnim i południowo-wschodnim brzegom Anglii zbliżyły się nieprzyjacielskie statki napowie-

trzone w liczbie kilku. Dwa z nich skierowały lot w głąb kraju. Jeden przeleciał ponad wybrzeżem wschodnim, drugi zaś ponad hrabstwem Kent. Ten ostatni zrzucił bomby, które wywołały pewne straty, między innymi w jednym z miast nadbrzeżnych wybuchł pożar.

Zestrzelono jeden zeppelin.

Rezolucja Dumy.

LONDYN 19 | 6. Biuro Reutersa donosi z Petersburga: Duma na posiedzeniu tajnem uchwaliła rezolucję, uznającą pokój odrębny lub dłuższą bezczynność na froncie za zdradę względem koalicji i proponującą niezwłoczne podjęcie ofensywy jako konieczną dla bezpieczeństwa Rosji, oraz dla utrzymania uzyskanej wolności.

Hiszpanie wezmą udział.

MADRYT, 19 | 6. „Imparcial“ donosi, że socjaliści hiszpańscy wezmą udział w konferencji stockholmskiej.

Król Aleksander kroczy śladami ojca.

BERNO, 19 | 6. Prasa francuska przyjęła nieprzychylnie manifest króla Aleksandra do narodu greckiego; w manifestie tym król wypowiedział życzenie jedności i potęgi greckiej i oświadczył, że pozostawione przez ojca do wykonania zadania będzie usiłował rozwiązać według zasad, które panowaniu jego przydałyby świętości, a to w tem przekonaniu, że naród, stosownie do woli królewskiej, pomoże do uwolnienia Grecji z obecnej sytuacji. Manifest ten dowodził, według głosów dzienników francuskich że król Aleksander wstąpi w ślady ojca swego.

Najbardziej upalny dzień.

BERLIN, 19 | 6. Wczorajsze dzienniki stwierdzają, że niedziela ubiegła była najgorętszym dniem od r. 1848. Temperatura doszła do 31,6°.

Chwila bieżąca.

— Większa część prasy włoskiej nie bardzo zbudowana jest rozwiązaniem przesilenia gabinetowego.

— Na przewodniczącego wszechrosyjskiego zjazdu Rad rob. i żołn. wybrano jednogłośnie Chelidzego.

— W kanale Angielskim łodzie podwodne zatopiły 5 wielkich parowców angielskich, z tych 3 uzbrojone, a jedna, jak się zdaje, był systemu „tank“.

— Z Aten donoszą, że król Konstantyn wyraził Zaimisowi podziękowanie piśmienne za długoletnią służbę, pełnioną wśród nader ciężkich okoliczności.

— Z Aten donoszą, że król Konstantyn wyraził Zaimisowi podziękowanie piśmienne za długoletnią służbę, pełnioną wśród nader ciężkich okoliczności.

— Liga narodowa chińska otrzymała depeszę z Kantonu, donoszącą o podjęciu przez 6 prowincji południowych wielkich przedsięwzięć militarnych przeciwko rządowi.

Co słychać nowego?

Rosja a państwa centralne.
Urządowa Normalkutcha Alja Ziepolemizując z mową Wilsona o celach wojny, pisze:

„Odwrotna Rosja oświadczyła niejednokrotnie, że podobne cele wojenne nie są celami Rosji. Natomiast oświadczyła Rosja, że zgodza się z zasadą pokoju bez aneksji i bez kontrybucji. Zasada ta nie wytwarza żadnej przeszkody do zawarcia pokoju pomiędzy Rosją a mocarstwami sprzymierzonymi, które nigdy nie żądały ani aneksji, ani kontrybucji.

Mocarstwa centralne chcą natomiast, za pomocą swobodnego i wzajemnego porozumienia się z Rosją wytworzyć taki stan rzeczy, który im zapewni odciążenie i na stałe pokojową i przyjazną egzystencję obok siebie.

Dotyczy koalicji.

„Times” dowiadyuje się z Nowego Jorku: Urzędowo donoszą, iż suma załączek przyznanych aliantom przez Stany Zjednoczone w czerwcu wynosi 2 miliardy franków, wskutek czego ogólny dług wzrośnie 1 lipca 1917 roku mniej więcej na 6 miliardów.

Eksport złota z Ameryki.

W maju b.r. wywóz złota z Ameryki przewyższył import o 33 miliony dolarów. Obecny zapas złota wynosi w Ameryce 8088,71 milionów dolarów.

Rosyjski Bank Państwa.

Wykaz urzędowy z d. 5 czerwca pozwala stwierdzić, że pokrycie w złocie dla banknotów wynosi zaledwie 12 i pół proc.

Co mówi „Dzień”?

„Dzień” organ Kiereńskiego, analizując pojęcie aneksji i dysaneksji pisze co następuje:

Kto mówi o rewolucjonizowaniu Europy i na tym opera nadzieje szybkiego pokoju, jest niepraktycznym marzycielem. Nie przez rewolucję do pokoju, lecz przez pokój do rewolucji zmierzać trzeba.

Pokój bez aneksji nie oznacza bynajmniej, aby żaden słup graniczny nie miał zostać przesunięty. Samo uznanie niepodległości Polski wyklucza taką interpretację.

Chcąc Europę uratować z krwi i kąpieli, nie można obstawać przy utrzymaniu dawnych granic.

Kłęsa aprowizacyjna w Galicji.

Kryzys aprowizacyjny w Galicji, a specjalnie w Krakowie najjaskrawiej ujawnił się w pierwszej połowie bieżącego miesiąca.

W Krakowie nastąpiło dalsze zmniejszenie racji chlebowej. Obok braku mąki są znaczne trudności z dostawą węgla i drzewa. Wskutek energicznych zabiegów władz miejskich i Koła Polskiego udało się zapobiedz powszechnej kłęsie głodowej i po 10 dniach krytycznego okresu z dnia 9 czerwca przywrócono z powrotem normalne racje chleba, oraz wznowiono sprzedaż mąki do domowego użytku.

Na skutek poważnego stanu rzeczy w Galicji, z którym w Wiedniu do ostatka nie liczone się poważnie, władze centralne zmuszone zostały do rewizji ogólnego planu aprowizacyjnego i przynajmniej dodatkowo Galicji na czerwiec i lipiec kilkadziesiąt wagonów zboża rumuńskiego. Oczywiście znaczną rolę w dużym stopniu ułatwia przetrwanie krytycznego okresu nie rozwiązało jednak

wcale groźnej w dalszym ciągu sytuacji aprowizacyjnej, wobec zwłaszcza braku kartofli, oraz wielu produktów których brak wywołany został sprzyjającym się wiosną. W każdym razie liczą się w kołach miarodajnych z tym, że czerwiec będzie najcięższym do przetrwania.

Co się tyczy późniejszych perspektyw, to te również nie są najbardziej pocieszające. Silne mrozy a potem susza spowodowały, że oziminy w dużym stopniu przepadły. Brak również paszy, wobec liwych traw.

Liczyć się należy zatem z wzmocnioną sprzedażą mięsa, odbije się to jednak bardzo ujemnie na depekofacji bydła, braku mleka i masła. Poza Galicję w zachodnich krajach austriackich stan zbiorów jest o wiele lepszy, na Węgrzech zaś zupełnie pomyślny.

To jedynie może budzić nieco lepsze horoskopy aprowizacyjne wśród ludności.

Ile Ameryka wyda na wojnę?

Sekretarz amerykańskiego departamentu finansów, oświadczył w mowie wygłoszonej w Baltimore, że St. Zjednoczone potrzebować będą ogółem 10 miliardów dolarów na prowadzenie wojny.

Z sumy tej 2 miliardy pokryje się podatkami, a resztę trzeba zebrać przez wypuszczenie obligów skarbowych.

Otwarcie zjazdu Rady robotników i żołnierzy.

Peł. Ag. Tel. donosi pod datą 16 czerwca: Wyznaczone na wczoraj otwarcie wszechrosyjskiego zjazdu Rad robotniczych i żołnierskich odbył się piero dzisiaj. Przybyło przeszło 700 delegatów.

Wojna będzie trwać dalej.

Jak donosi „Vorwaertz”, minister Stauning powrócił ze Stokholmu do Kopenhagi, oświadczył między innymi: Znow utknaliśmy na punkcie krytycznym, znow prądy szowinistyczne pokrzyżowały pracę pokojową. Komisarze francuscy i angielscy nie wzięli udziału w rokowaniach pokojowych, trzeba będzie rozważyć, czy należy zakończyć konferencję, czy też ona obradować ma dalej z tymi stronnikami, które oświadczyły się za przyłączeniem do pracy pokojowej socjalnej demokracji.

Dalej powiedział Stauning: Zupełnie poważnie mówi się obecnie o nowej kampanji zimowej, ba, nawet o dwuletnim, czy trzyletnim dalszym prowadzeniu wojny.

Kutno pozoza Warszawie.

Naczelnik powiatu kutnowskiego zawiadomił magistrat o gotowości udzielenia m. Warszawie 750.000 mk. pod zastaw obligacji miejskich, z procentowaniem na 2 od sta i z obowiązkiem zwrotu najdalej w 5 lat od dnia jej wypłacenia.

Z Warszawy.

Robotnicy żydowscy a Palestyna.

Onegdaj odbyły się w Warszawie 3 wiece robotników żydowskich z udziałem około 600 żydów. Na wiecach tych, poświęconych sprawie Palestyny, powzięto obszernie rezolucje, których najważniejszy ustęp opiewa:

„Aczkolwiek autonomia narodowo-polityczna w krajach niewoli jest bezwarunkową koniecznością dla narodu żydowskiego, to jednak sprawa żydowska rozwiązana zostanie ostatecznie jedynie przez centrum żydowskie w Palestynie; urzeczywistnienie sjonizmu służyłoby się z rozwojem

sił produkcyjnych narodu żydowskiego i opanowaniu go w walce proletariatu żydowskiego”.

Z Lublina.

O żywności dla miasta.

W Lublinie odbywały się w przeciągu dwóch dni narady przedstawicieli miasta i delegatów Rady robotniczej z władzami okupacyjnymi w sprawie zaprowiantowania Lublina.

Rada robotnicza żywnościowa otrzymała od władz oświadczenie piśmienne, iż na wypadek, jeśli delegaci Rady robotniczej, wraz z delegatami Rady m. Lublina zbiorą w powiecie lubelskim 82 wagony zboża i 20 wagonów ziemiaków, potrzebnych do wyżywienia ludności miejskiej do nowych zbiorów, to władze okupacyjne nie przedsięwzięwają żadnych dalszych rekwizycji zboża i kartofli w powiecie.

Zabrane zboże i kartofle będą zmagazynowane w składach m. Lublina i kontrolowane przez władze okupacyjne.

Na skutek tego oświadczenia delegaci Rady robotniczej wyjechali do 16 gmin powiatu lubelskiego w celu zebrania zboża i ziemiaków i dostarczenia ich następnie do miejskich zakładów.

Otwarcie

Rady Miejskiej.

Oczekiwane oddawna otwarcie Rady Miejskiej odbyło się w dniu wczorajszym, a poprzedzone zostało nabożeństwem, odprawionym na intencję Rady w bazylice Jasnogórskiej, dokąd przybyli radni miasta z prezesem dyr. Kondratowiczem i wiceprezesem Rady inż. Wolfke na czele, ławnicy Magistratu, przedstawiciele Legionów, prasy, obywateli miasta, oraz pracowników biur Magistratu.

Naogół jednak w tak uroczystym nabożeństwie mogło uczestniczyć nieco więcej osób.

Uroczystą Mszę św. przy ołtarzu wielkiego kościoła odprawił O. Paweł, a pienia religijne w czasie nabożeństwa wykonał chór klasztorny pod batutą p. Drobia.

Po skończonej Mszy św. chór odśpiewał „Boże coś Polskę”, poczem uroczystość kościelna została zakończona.

Również uroczyste nabożeństwo odprawione zostało w synagodze na Wałach, gdzie odprawiał je rabbin Asch w asystencji kantora Fischera i członków gminy starozakonnych, poczem chór wykonał również polski hymn narodowy.

W sali obrad.

Już przed godziną 4 i pół stosownie do zapowiedzi do sali obrad Rady Miejskiej w Magistracie pojeździł przybywać radni, przedstawiciele różnych instytucji społecznych i kulturalnych, wreszcie rozpoczął się akt otwarcia posiedzeń Rady.

Wobec tego, że w chwili, gdy piszemy te słowa, posiedzenie trwa musimy się ograniczyć tylko do zaznaczenia, że prezes Rady dyr. Kondratowicz przemówił imieniem Rady poczem radny F. Dobrucki odczytał deklarację, opatrzoną podpisami wszystkich radnych.

Z chwili.

Dawniej, gdy babie albo dziadówi
Dać było chleba zamiast miedziaka,

Patrzył na czełka niechętnym okiem,
Iż chleb jałmużna to ładażaka.

Dzisiaj chociaż dajesz nawet
dychacza,
Niezbýt skwapliwie gotówkę bierz—

I dostać chleba choć małą kromkę
Byłby rad wielce, byłby rad szczerze.

Tak wybredzaczy jak wydrwigroszów
Z pomiędzy różnych szumowin tłumu

Obecna wojna europejska
Bardzo skutecznie uczy rozumu.
L a c h.

Z Królestwa.

Ządania lokatorów.

Włec lokatorów w m. Lublinie uchwałili:

1) aby Magistrat wyłonił z siebie Wydział kontroli kontraktów mieszkaniowych,

2) aby Wydział ten miał obowiązek kontroli bezwzględnie wszystkich kontraktów, nawet bez interwencji obu stron

3) aby za wszelkie sprzeczne z rozporządzeniem c. i. k. Komendy powiatowej z dnia 5 maja r. b. wykroczenia oddawał winnych do odpowiedzialności.

Rada Miejska.

Trzej radni żydowscy wnieśli interpelację do Rady miejskiej w Kaliszu o przyjmowanie żydów na urzędy w magistracie. Z powodu braku wymagalnej liczby podpisów, interpelacji nie rozważano.

Piorun w kościele.

We wsi Kosmowie w kaliskim uderzył piorun w kościół w czasie nabożeństwa.

Błysk piorunu wywołał śród zgromadzonych w kościele wielki po płoch. Rzucono się gromadnie ku drzwiom; powstał ścis, w którym kilka osób podeptano.

Piorun jednak, obłeciawszy kościół, wpadł do ziemi, nie zrządzając ani kościołowi, ani też nikomu żadnej szkody.

KRONIKA.

Dzisiejsze zebranie.

Dzisiaj we środę 20 b. m. o godz. 4 po połud. odbędzie się posiedzenie wydziału finansowego przy R. O. m. Częstochowy.

Dzisiejsze zakończenie roku szkolnego w gimn. im. H. Sienkiewicza.

Zakończenie roku szkolnego w gimn. im. H. Sienkiewicza nastąpi w środę t. j. dziś 20 bm.

Dzisiaj zatem o godz. 9 rano odbędzie się nabożeństwo w kościółku im. Marii o godz. zaś 11 akt szkolny w sali Straży Ogniowej.

Na powyższe uroczystości Zarząd gimnazjum zaprasza rodziców i opiekunów młodzieży, uczęszczającej do gimnazjum.

Narady polityczne.

Jak się dowiadujemy, na poniedziałkowym posiedzeniu wydziału wykonawczego Tymczasowej Rady Stanu, odbytem bez udziału pp. Kunowskiego i Dzierżbickiego zajmowano się sprawami polnizemi:

Mówią dużo o kandydaturach na stanowisko przyszłego premiera.

Mówią też poważnie o utworzeniu t. zw. rady regencyjnej złożonej z 8 — 5 osób do czasu mianowania regenta.

Owa rada regencyjna stanowilaby ciało reprezentacyjne Królestwa. Czy projekt ten będzie możliwy do zrealizowania trudno przewidzieć.

W sprawie Stawarz. właścicieli nieruchomości.

Pisaliśmy kilkakrotnie w naszym „Gońcu” o potrzebie utworzenia w naszym mieście Stow. właścicieli nieruchomości chrześcijan, celem obrony ich wspólnych interesów i całego miasta przed przechodzeniem nieruchomości w ręce obce.

Z tym większą przyjemnością notujemy fakt, iż w mieście naszym znaleźli się ludzie dobrej woli, którzy gorąco odczuwali potrzebę zorganizowania podobnej instytucji. W sprawie tej odbyło się w niedzielę zebranie, na które przybyło bardzo wielu właścicieli nieruchomości chrześcijan.

Zebranie zagał p. I. Tomczyk, poczym p. Olewiński, jeden z założycieli T-wa, zaprosił na przewodniczącego obradom wiceprezesa R. O. m. Cz. p. A. Januszewskiego, który na asesora poprosił pp. Kwasniewskiego i K. Pietrzykowskiego, pióro trzymał p. K. Kędzierski.

Ustawę T wa odczytał i referował p. Kolwas poczym wywiązała się długa dyskusja, dotycząca sprawy wyrażnych celów T-wa: obrony nieruchomości chrześcijańskich przed załowem obcym.

Z pośród zebranych gorąco popierali ten cel T-wa pp. Olewiński, M. B. Hoffman, Poros, Kiser, Chmielewski, Waręski, Kolwas, Dabrowski, Tomczyk, Klepacki, J. Chmurski i inni, którzy w gorących przemówieniach podkreślali konieczność zorganizowania się właścicieli nieruchomości chrześcijan.

W rezultacie po długich obradach uchwalono powołać tymczasową komisję złożoną z 10 osób, a mianowicie pp. Olewińskiego, Tomczyka, Kolwasa, D. yńskiego, Kanczewskiego, St. Szczęsnego, A. Januszewskiego, J. Chmurskiego, B. Waręskiego i M. B. Hoffmana, która to komisja ma pełną plenipetencję w działaniu w imieniu właścicieli nieruchomości chrześcijan m. Cz.

Komisja, na wniosek p. A. Januszewskiego ma zająć się zalegalizowaniem ustawy T-wa i zwołaniem nadzwyczajnego zebrania, ma przedstawić Radzie miejskiej najpilniejsze kwestje, dotyczące właścicieli nieruchomości, jest upoważniona również do zwracania się w sprawach utworzenia T-wa do najwyższych władz państwowych polskich i okupacyjnych.

Z prasy obcej.

Dzienniki berlińskie z dnia 17 bm. podają oświadczenie następujące:

Trwające w dalszym ciągu podnoszenie cen materiałów surowych, potrzebnych dla wydawania dzienników, papieru, metalu, tuszów, farby itd. zmusiło wydawców dzienników podpisanym do dodatków drotyżnianym względnie do podwyższenia cen ogłoszeń, a zarazem wskutek coraz dotkliwszego niedostatku papieru i wynikającej ząd potrzeby oszczędzania miejsca, do wprowadzenia większej liczby szpalt w dalsze ogłoszeń.

Tu następują podpisy wszystkich dzienników berlińskich.

Posucha.

Szwarne upały i posucha trują niemal bez przerwy: od szerego tygodni, a jak barometr wskazuje, na zmianę bynajmniej się nie zanosi. Tu też sytuacja w ogrodach i na polach przedstawia się niezbyt pocieszająca. Tu i owdzie widać już wypaloną wskutek spiekoty trawę, a gdzieniegdzie kiepsko zieloność się dźwiga dla braku tak bardzo pożądanego deszczu.

Regoroczny zbiór siana z racji wyżej wyluszczonej będzie na ogół nieszczerólny, a w niektórych okolicach wręcz fatalny.

Nie potrzeba chyba dodawać, że lichej sprzątk siana, nie wpłynie bynajmniej dodatnie na chów bydła w czasach obecnych, a cóż dopiero mówić o zimie.

Czasy się zmieniają.

Oddawna już nie zaobserwowano takiej dbałości o przydomki i klejnoty rodzinne, jak w chwili obecnej. Dzięki zmianie papierów legitymacyjnych przybyło nam tyle „vonów”, jakby heroldja urządziła loteryję fantową. Jubilerzy zawaleni są obustankami na pierścienie herbowe, o coraz to grubszej średnicy, odpowiadającej rozmiarom potężnych wskazicieli, które jeszcze niedawno obcowały bezpośrednio z trzodem łopaty lub siekiry rzeźniczej. Dziwnie harmonijnie zaakrągliły się też wszystkie chropowate końcówki nazwisk — na „ski” lub conajmniej „icz”.

Koncert Barcewicza.

Jutro w czwartek w teatrze „Paryskim” odbędzie się koncert króla skrzypków polskich, prof. St. Barcewicza.

Sądzić należy, że sala teatru „Paryskiego” wypełni się po brzegi chętnymi wrażeń muzycznych, prawdziwie artystycznych i swojskich.

Początek koncertu o g. 8 i pół wieczorem.

Brak rąk do pracy.

Tocząca się wojna w znacznej mierze wpłynęła ujemnie na lekcje waznie pracy zarobkowej. Całe bandy próżniaków włóczęją się bez zajęcia po ulicach i podwórzach, wyczekując zmiłowania Bożego i pinując godzin, w których z tanich kuchni wydają bezpłatne obiady; by bez zachodu i pracy otrzymali trochę lichej stawy. Gdy zaś potrzeba robotnika lub robotnicy do ogrodu lub do jakichś posług domowych, ze świecą trudno jest znaleźć, a jeżeli trafi się jakas chętna jednostka, to stawia warunki, że wprost niepodobieństwem jest ich przyjąć. Wobec tego wiele osób, nawet zamężnych, zmuszone są wszelkie czynności domowe zafatwiać samemu.

Zastój w handlach.

Miejscowi kupcy i sklepikarze narzekają na panujący zastój w ich handlach. Nie w tem dziwnego, gdyż wszelkie produkty i towary są dzisiaj tak drogie, że każdy o ile może, odkłada kupno do lepszych czasów, obywając się jak można. Już to trzeba przyznać, że nasi kupcy częstochowscy formalnie przedsięwzięli się w śrubowaniu cen, na takie nawet przedmioty, które mieli w zapasie jeszcze z czasów przedwojennych.

Nowe 100.000 dla żydów.

Konsul hiszpański zawiadomił biuro sjonistów warszawskich, że ambasador Hiszpanji w Ameryce podjął się pośrednictwa w przesyłaniu pieniędzy od krownych amerykańskich dla Żydów w krajach okupowanych. Biuro warszawskie otrzymało już listę z adresami tutejszych mieszkańców, dla których nadeszło około 100 tys. marek od krownych w Ameryce.

Odłożenie zjazdu.

Dnia 25 i 26 bm. miał się odbyć w Warszawie zapowiedziany od paru miesięcy zjazd przedstawicieli Stowarzyszeń współdzielczych kredytowych z całego kraju, zorganizowany przez Komisję Współdzielczą. Zjazd ten z powodów niezależnych od Komisji, ulegnie odroczeniu do jesieni roku b.

O czystości w Częstochowie.

Naczelnik powiatu częstochowski go wydał obszerne rozporządzenie, dotyczące utrzymywania w czystości dziedzińców, mieszkań i ulic m. Częstochowy.

O worku.

Na zasadzie ostatniego rozporządzenia p. naczelnika powiatu częstochowskiego, wszelki istniejący w powiecie work pszczeli podlega rekwizycji, przy czym za funt polski władze płać fen. 50.

Zbliża i zdaleka.

Komunikacja wodna.

Wprowadzono transporty wodne towarów z Magdeburga do Wilna, zegluga odbywa się przez Berlin, Królewiec, Tylicz i Kowno. Czas tran-

sportu między Magdeburgiem a Królewcem wynosi dni 14, do Gdańska 12, a do Bydgoszczy 8. Od Berlina do Królewca dni 11.

Nowy rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Delegaci czterech wydziałów dokonali wyboru rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego na rok przyszły, rektorem został wybrany dr. Marjan Smoluchowski, profesor fizyki.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 19 czerwca.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechts Bawarskiego.

Na froncie Handyjskim i Artois jest położenie niezmiennione. W zmieniającej się sile trwa walka artylerji dalej. Wczoraj była szczególnie między Bresinghe—Frelinghien ozywiona.

Na wschodzie od Monchy wyparły nasze wojska atakujące anglików z niektórych rowów, które w wal-

kach 14 bm. były pozostały w rękach nieprzyjacielskich.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Od nowa próbowali Francuzi przy nadejściu zmroku odebrać niedawno temu im wydarte rowy na północ wschód osady Hontebise, dwukrotny szturm odparto.

W Szampanji wtargnął nieprzyjaciel wczoraj po silnym ogniu w wysuniętą część naszych stanowisk na południowym zachodzie Góry wysokiej. Wczorajem przedsięwzięty atak celem rozszerzenia jego posiadanie nie udał się z wielkimi stratami.

Front gen marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Nic nowego.

Front wschodni:

1

Front macedoński.

Nie doniesiono o większych czynnościach bojowych.

Pierwszy gen. kwaterymistrz Ludendorff.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej

Ofiary:

Na szkółki początkowe T. O p. Szkolnej Górski Mk, 20'

Wzamian biletów wejścia na zabawę p. h. „Ratujcie dzieci“ lokatorzy i gości w domu przy ul. Jasnej № 41 za korzystanie z balkonów wnoszą na rzecz K w e s t y :
 Fran. Kondratowiczowa Mk, 1
 W. Jabłoński z rodziną „ 5
 H. Jabłoński „ „ 2

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec
 w Częstochowie
 ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
 przyjmuje codziennie
 od 9-1 i od 3-7 wieczorem.
 Ceny bardzo przystępne.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski
 w CZĘSTOCHOWIE
 ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg moczowych.
 Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
 Panie od 12-1 po południu.

Stanisław RUMSZEWICZ
 adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna (dawnej Cerkiewna) № 4 (pierwsze piętro nad b. biurem adresowem).
 Przyjmuje od 2-3 po poł.

Kupię wózek dziecienny używany w dobrym stanie wiadomość Aleja II Nr. 29 A. Waszotowska 452-

Uczeń kl. VI poszukuje kondycji na wyjazd lub korepetycji. Wiad. w Adm. Gońca.

Historja 6 s. i Liturgika jest do odebrania w Adm. Gońca za zwrotem kosztów ogłoszenia

Zubiono kwit lombardu kasy Pożytkowo-Oszczędnościowej Nr. 18404 457-

Subjekt fryzjerski poszukuje kondycji na dogdanych warunkach. Oferty w Gońcu dla W. K. 456-

Student filozofii poszukuje kondycji na wieś, wymagania skromne. Specjalność języki. wiad. w Gońcu. 459-

Do sprzedania Domy, Miyn, Polwark, skała kamienna Biuro Pośrednictwa Teatralna Teatralna № 11. w Częstochowie.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Wtorku 19-go do Poniedziałku 25-go Czerwca 1917 roku włącznie.

Moralność Pana Radnego

Najaktualniejsza, arcyzabawna farsa w 4 aktach. Akcja rozgrywa się w parlamencie, nocnych klubach, jaskiniach rozputy i w „Palais de danse”

NAPAD Dramat amerykański 3-ch częściach.

Nad program:

Popisy Gimnastyczne w dniu 16 i 17 b. m. na boisku przy ulicy Jasnej w Częstochowie.

UWAGA: w Czwartek dnia 21-go z powodu koncertu St. BARCEWICZA kinematograficznych przedstawień nie będzie.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Dzisiaj po raz ostatni
 Sensacja! Najwybitniejszy obraz sezonu! Sensacja!

Mgła i słońce

Wzruszający dramat życiowy w 6-ciu wielkich aktach. Wroli głównej głósna z piękności i słyna z talentu ulubienica Publiczności.

MIA MAY.

Uwaga: Głosy Prasy i Publiczności Warszawskiej i Łódzkiej brzmiały zgodnie że jest to najlepszy obraz sezonu obecnego.

Ceny miejsce zwykłe—Orkiestra koncertowa pod kierunkiem Al. Salzberga Szczęgóły w programach

ZAKŁAD KĄPIELOWO-ZDROJOWY CIECHOCINEK.

Kąpiele solankowe, błotne, kwaso-węglowe, elektryczne i inhalatorjum.

Świetne skutki lecznicze. Najtańsza utrzymywanie. Sezon wstępny od 1-go maja do 1-go czerwca. Sezon główny od 1-go czerwca do 1-go października.

Cesarzski Zarząd Kąpielowy.

Dla przeprowadzenia kuracji do nowej poleca się selen, luz, wodę mineralną, wodę mineralną, wodę stółową. Przedstawicielstwo posiada A. Szmalke, Warszawa, Marszałkowska 149.